bis crebrimas magis expedit vt ex affcu͞ cōcep
to vel meditacioē formatu ita te habeas in orōne
q̄si deo p̄nti colloq̄eris. petēs ab eo graā aliquā
vel tēptacionū̄ liberacionē. formās ex te verbū
sc͞dm tuū affcm̄. vel assumēs v̓bū ad illū affectū
deseruiēcia iā cōposita et formata. Sz huc modū
in ꝓlixioribz orōnibz difficilis et graue maxime
capiti ē cōtinuare. et ergo opz vt deuote attendas
qd legis. Et inde moderate formes affectū et me
deuocionē ex sensu ī orōne custodiēs cor ab euaga
tione. Interdū cū te in orōne cōsciā vrget. et xp̄m si
ducialit̓ timore ꝑcussus adorare formidas. sc͞dm ꝯsi
liū bti iob cōuerte ad aliquē scōꝝ. et depcare eū
vt oret ꝓ te. qd genꝰ orandi dr̄ postulacio. Clama
Scā maria ora ꝓ me. Scē petre ora ꝓ me et sic de
alijs. Sz et ꝑ breuioribz et magnis orōibz habe tp̄a
cōstituta. Breues aut orōnes maxīe debes arripe
qn̄ te tēptacio apphendit. nec te deicıat. Cū exibis
domū. vt dn̄s custodiat īntroitū et exitū tuū. sicut
sc̄i p̄rēs facē ꝯsueuerūt sc͞dm ihero̅m. Itē quociēs
pcc̄m tibi īnotescat. siue ꝑ āmonicionē alterius. vel
tui examinacionē. De q̄tuor necessarijs volenti
bus proficere
Quatuor sūt in quibz noui
et icipientes cauti debēt eē si volūt ꝓficere
Primū vt ab illa volūtate qua ad religionē venerūt
et a p̄mo nouiciatꝰ feruore nō tepescāt. sicut cuidā in
apoc̄ improperat̄. Habeo aduūsū te ꝙ caritatē p̄mā re
liquisti. quare ꝙ p̄maz age et p̄ma opa fac. Caritate

pⁱmā relinquūt qui cū pⁱmo sint feruētes et deuoti
ad oīa. postea tepidi effc̄i et desides tradūt se leui
tatibȝ. et vicia q̄ expugnare venerāt pmittūt sibi
dn̄ari. seruiētes deo ꝑ libitu suo. nō ꝑ eius bn̄placito
volūtatis. Unde dn̄s filijs isrl̄ precepit. Mementote
diei huius ī qua egressi estis de egipto. Dies qua
de egipto egredim̄ ē bona volūtas qua educim̄
de seculo. huius sp̄ meminisse debem⁹ vt a feruore
illius nūq̄ retrocedam⁹. Unde quidā volēs religionē
ingredi de sc̄lo. ꝯsuluit a quodā sc̄o patre quō viuē de
beret. At ille dixit ei. Vide qualis pⁱmo fueris. et
sic semꝑ viue. hoc ē ꝯsidera statū voluntatis tue
in pⁱma die qua religionē itrare disposuisti. q̄ hu
lis tūc fuis. q̄ patus obediē ad oīa tā aspera q̄
despc̄a. qm̄ paciens ad correpcioēs et penurias et
labores. q̄ verecundus et timoratus. q̄ sollicitus vt
emēdares vitā tuā. et dies quos ī sc̄lo ꝑdidisti
recuperares. q̄ parū curās rumores sc̄li querē
vel referre. nec detractioibȝ itentus. nec aliquibȝ
curiositatibȝ occupatus. et quō fugisti et abiecisti oēs
carnales affc̄us et effc̄us. et te totū obtulisti dn̄o
holocaustū viuū. vt nichil de corpe de vita pri ī
te viuat. sȝ tota mactet᷑ et imolet᷑ dn̄o obie ferro
p sacerdotis misteriū ide plati tui. vt xp̄o ī te inoua
to resurgas. Scdm̄ hāc formā sp̄ postmodū stude
viuē. ne aliť in scola religiōis dedisce et retrocede
magis q̄ ꝓficere videaris. Sicut illi q̄ vadūt ad studiū
litterarū et tp̄us vane ꝯsumētes redeūt domū. expen
sas solū computāt ꝯsumptas. qr̄ qd̄ ꝓfecerit nō capia

ret. ſic et nos qr̄i tpus in religione expenſū ↄputa9
et ꝑfectus v̄tutū exiguꝰ ē. nī forte ī nominatu deuo
tiores et ferueñtiores fueri9 q̄ post plures ānos. hoc
enī eſt verēundū et valde nociuū. Ad hebreos. Cū
debēris magr̄i ēē v̄tutū ꝓpt᷑ tpus quo diu ī religiōē
fuiſtis. rurſū indigetis vt vos doceamī que ſunt
elemēta exordij ſermonū dei. id eſt nūc habetis
doceri ſicut rudes nouicij. quō incipiendū eēt ſer
uire deo. et facti eſtis qui lacte opus hētis nō ſoli
do cibo id ē tales eſtis q mollibz blādimētis pueri
liū ↄſolationū et carnaliū foueri īdigeatis. et
fortia extrīa v̄tutū pati nō valeatis in duris rep
hēſionibz et ↄtumelijs. ī īmitantibz. ī pſecutoībz
pro xp̄o. Ois enī qui lactis ē pticeps. expers eſt
ſermonis iuſticie. Paruls enī eſt tā meritis q̄ vir
tute. V Dcdm ē a quo īcipiēs debet ēē cautus.
ne ſcz moueat᷑ malis exēplis tepidor̄ ad imitādū
ea. ſicut quidā īfirmi ſpū. vidētes alios apud ſe
deſides in ſeruicio dei. ociosos et v̄bosos. elatos et
rebelles. ambiciosos et alijs modis viciosos dicūt
apud ſemetipos. Si alijs hoc licet. quaē nō et m̄ ſ
Et ꝑriores ad malū exemplū ſumūt ab hijs quos
deteriores vidēt. et gaudēt ſe ſocios īueniſſe vicior̄
ne ſoli poſſit erubeſcē. quia ſi parcit᷑ alijs volūt et
ſibi in ſimilibz parci. Cōtra hoc deuotus dei ſeruus
apud ſe rndē debet. Ego veni pure ꝑ deo. nō pro
aliquo alio. et ideo nolo aliquē ſequi ad hoc vt a deo
recedā. q̄a ſi tantos hic diſcolos ſciuiſſē. nūq̄ eor̄
ſocietatē elegiſſē. Unde ſolos illos imitari debeo

qui ad hoc iformāt me ꝓpt' qd religionēītraui. id ē vt
apphendā deū et ſatiſfaciā ei de pccīs meis et ꝓme
rear glām ſempitnā. Pictor et artifex nobile opus
volens facē q̄rit nō alia q̄ʒ meliora exēplaria q̄ pt
habē. Et viator nō q̄rit viā ab ignorātibʒ ſʒ a ſcīēti
bʒ eā et q̄ ſepe ambulauerūt ꝑ eā. Joh. Noli imitari
malū ſed bonū. ¶ Cauū ē q̄ʒ cauē debʒ ne iudicet
temē facta alioꝝ maxīe vbi neſcit qua de cauſa vl
ītencione fiāt. Sicut em̄ nō videꝰ alioꝝ cogitacōēs
ita nec ītenciones eoꝝ quare hoc vel hoc fiat. Vn̄
quictq̄t aliquo mō pt excuſarī ſemꝑ ad meliorē ꝑtē
īterptemī. ſi voluꝰ trāquillū cor nobiſcū habē et
cū aliis et alios nō turbarē et deū nō offendē. qa
ſepe iudicaꝰ malū ēē qd' in ſe nō ē malū. et peccaꝰ
ꝑ temeritatē vſurpando nobis iudicia dei de occul
tis cordiū. Magri nri vice dei aliqn̄ cū pnt iudicarē ꝑ
coniecturas circūſtātes. alios nō expedit ꝑ nos eſſe
iudicādos. donec plene eruditi in oībʒ ꝑ donū dei
cōcenōis ſpitual et vē ſpūales effcī oīa diiudicemꝰ
et nos a nemīe iudicemī. ſicut clare videꝰ cc q qui
cecū videt nec tn̄ a ceco videt' cū cecus nō videat
ſeipm. Ad rōnos. Tu qs es q̄ iudicas alienū ſeruū
Dño ſuo ſtat aut cadit rc̄. Sepe em̄ meret' teme
rarii iudices alioꝝ vt aut in ſitibʒ aut gruioribʒ ex
ceſſibʒ cadē pmittant'. vt diſcāt ex ſua īfirmitate
copati aliene. Luce. Nolite iudicarē vt nō iudicemī
In quo em̄ iudicio iudicaueritis iudicabimī. Eſt tn̄
dr̄a īter timorē et ſuſpicionē temerariū iudiciū

et iusti. Timor est cum ista acceptione quando nichil mali suspicor de aliquo. timeo tamen quod malum quod non evenit possit evenire nisi caveatur. Sicut nunc obfirmatur senes monstra et iuvenes prohibentur ab incautis familiaritatibus. non quia malum iam velle facere presumatur. sed timetur mali occasio si non preveniatur. Suspicio est quando sine rationabili presumptione reputo aliquid factum esse malum vel aliquem male velle facere et non est ita. Hoc vicium est et sepe peccatum. Iudicium temerarium est quando credo aliquid factum mala intentione quod potuit et alia fieri intentione cum actio in se sit indifferens. Et hoc vicium est quia cordis intentio iudicatur que soli deo manifesta est. Iheremias. Ego dominus scrutans cor et probans renes. Iustum iudicium est quando inexcusabilibus coniecturis aliquid discernitur esse malum vel quando ipse actus est in se malus et illicitus. ut cum video aliquem hominem occidere iniuste. vel tales conatus ad peccatum qui scilicet sunt illiciti et incongrui. ¶ Quartum est in quo cavere debet esse novicius. ut non frangantur adversitate vel temptatione. sed cogitet quod ad hoc venerunt ut omnia que in eis in hac vita possint accidere sustineant propter deum. sicut qui intrat bellum scit quod non quietem et delicias sed laborem et vulnera oportet eum expectare. Apostolus. Oportet nos per multas tribulationes intrare in regnum dei. Et lucas. Oportebat christum pati et ita intrare in gloriam suam.

De exemplo d. n. i. x.

In omnibus virtutibus et bonis moribus propone ante oculos habendo tibi semper illud bonum et clarissimum speculum et totius sanctitatis perfectissimum exemplar scilicet vitam et mores filii dei domini nostri ihesu christi. qui ad hoc de celo nobis a patre missus est ut preiret nos in via virtutum. et legem vite et discipline

ſuo exēplo daret nobis. et erudiret nos ſicut ſemetipm̄
vt ſicut ad eius ymaginē naturalit̄ creati ſumus. ita ad
morū eius ſimilitudinē p̄ imitacionē v̄tutis p̄ n̄ra poſſi
bilitate reformem̄. qui eius ymaginē in nob̄ p̄ pc̄m
fedauimus. Quātū em̄ quiſq̄ ſe ei ī v̄tutū imitacōe
hic cōformarē ſtuduerit. tantū ei in patria claritatis et
glē ꝓpinquior ac ſimilior erit. Deſcribe tibi ī corde tuo
mores eius et actus. q̄ hūlit̄ ſe habuit īter diſcipłos
q̄ modeſtus ī comedendo et bibendo. et q̄ miſericors
ſup̄ pauperes quibꝫ ſimilem ſe fecerat p̄ oīa. et qui eius
familia ſpecialis videbant̄. Quō nullū ſpreuit vt
abhorruit eciā ſi eēt leproſus. Quō diuitibꝫ nō adu
labat̄. q̄ liber fuit a curis mūdi. nec anxius p̄ neceſſita
tibꝫ corporis. q̄ verecundus in viſu. q̄ paciens ad cōtume
lias. et q̄ mitis in reſponſis. Nō em̄ ſtuduit ſe vin
dicarē v̄bo mordaci et amaro. ſ; blando et hūili rīſo
altius maliciā ſanarē. Item q̄ cōpoſitus in oībꝫ geſtibꝫ
ſuis et moribꝫ. q̄ ſollicitus de aīaꝝ ſalute. quaꝝ eciā
amore mori dignatus ē. Quō eciā ſeipm̄ p̄buit ex
emplū oīs boni. quō mulieꝝ familiaria colloquia vi
tauit cauſa boni exempli. cū eciā inde diſcipli mirabāt̄
q̄ſi ſolus cū ſamaritana loq̄bat̄. et q̄ q̄ī īſolitū videt̄
de ipo. Itē q̄m̄ paciens laboris et iniurie et penurie.
q̄ cōpaciens afflictis. quō cōdeſcēdit īfirmioꝝ īpfcōni
quō oē ſcandalū cauebat. quō peccatores non ſpreuit
et q̄ clement̄ penitētes ſuſcepit. q̄ placatus ī oībꝫ
fuit. q̄ ſtudioſus ad orōnē. q̄ ꝓmptus in miniſtrando
ſicut ipē dicit. Ego āt ī medio v̄m ſū ſicut q̄ miniſ

trat. Cum sobrius ad vigilias quam obediens parentibus. quomodo omnem iactanciam et omnem singularitatis ostentacionem declinavit. Et multa alia facta ipsius in memoria tua sint propinqua ut in omnibus verbis et factis tuis semper quasi ad exemplar respicias in eum sedens stans iacens incedens comedens bibens et loquens solus et cum aliis. Ex hoc magis diliges eum et familiaritatis eius graciam et fiduciam assequeris et in omni virtute perfectior eris. Hec sit sapiencia tua hec meditacio tua et studium tuum semper de ipso aliquid cogitare ut provoceris ad imitandum eum vel afficiaris ad amandum eum. Talia igitur meditando et ruminando et temporibus utiliter expendis dum occuparis in bonis studiis et divinis circa ipsum ihesum christum. et mores tuos emendas ad formam vite ipsius et conversacionis. dum in omnibus agendis tuis semper ad ipsum respicis qualiter se in hiis habuit vel habere potuerit secundum tuam estimacionem. qui in omnibus semper optimo modo et perfectissimo gessit. quia in omnibus semper optimus est. De pertinentibus ad commendationem vere religionis.

De hiis que pertinent ad commendacionem religionis que predicabilia sunt laicis et religiosis. ad quod potest induci illud psalmo centesimo xxxii. Ecce quam bonum et quam iocundum habitare fratres in unum. Et si illud possit de omnibus veris fidelibus possit intelligi habitantibus in unum id est unitate fidei spei et dileccionis. unius veri dei per excellenciam tamen secundum augustinum de bonis religiosis verificatur. Bonum omnia appetunt secundum philosophum. Et cum hoc sub triplici differencia reperiatur quia aut tale utile. aut delectabile aut honestum existit omnia ista bona in religione reperiuntur. quod et in hiis verbis